

Przed- plata: (za egz. nieob- wiązko- we) na miesiąc maj 1 377 000 mk.	ORĘDOWNIK URZĘDOWY powiatów Krotoszyńskiego i Pleszewskiego wychodzi w środy i soboty ADMINISTRACJA: ZAKŁAD GRAFICZNY — KOZŁMN. UL. PLESZEWSKA 1 REDAKCJA BIURA URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYŃNIE — TELEFON 60	Cena ogłoszeń: za wiersz mili- metry lub jego miejsce 50 000 mk.

Ubezpieczenie od wypadków w rolnictwie.

P. Starosta Krajowy w Poznaniu pismem z dnia 6. 5. 1924 l. dz. 12-1150/24 komunikuje:

Wobec nadchodzących wypadków nieformalnego załatwiania spraw w zakresie ubezpieczeniowym, a mianowicie w sprawach przestrzegania przepisów ochronnych przez gospodarzy pp. cznie się Zarząd Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie spowodowanym do zwrócenia podległym mu sekcjom uwagi na to, iż według §§ 1036, 848 Ordynacji Ubezpieczeniowej jest Zarząd Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie upoważniony do wydania przepisów, dotyczących zapobiegania nieszczęśliwym wypadkom w Rolnictwie, a w razie nieprzestrzegania tychże do karamenia w myśl §§ 851, 870 Ord. Ubezp.

Pomimo, iż w okólniku tutejszym z dnia 28-go stycznia 1922 k. dz. 165/22 U wskazano na powyższe paragrafy, zdarzają się wypadki, że Komisarze Obwodowi karzą za powyższe sprawy jeszcze według starych ustaw, które już nie istnieją np. ustawy z roku 1886 oraz z dnia 1 sierpnia 1912 Dz. Urz. (Amtsblatt 422) ostatnie zostało zniszczone reskryptem z dnia 8 października 1914 („Abl.” 1914 str. 570, pozycja 1012) na okręg poznański, zaś na okręg bydgoski z dnia 23-go lipca 1914 („Abl.” nr. 31 str. 32, pozycja 677).

Ponieważ zachodzą także wypadki, że karze się za jedną i tę samą sprawę podwójnie t. z., że Kom. Obw. wymierzył karę za nieprzestrzeganie przepisów ochronnych, następnie wpływa to samo doniesienie do tutejszego Zarządu Zakładu bez żadnej wzmianki, że odnośna osoba została już przez K. O. poprzednio ukarana, z powodu czego zachodzą niepożądane konflikty z ukaranymi podwójnie, proszę

- o zwrócenie uwagi podległym Kom. Obw. by w przyszłości przestrzegali form ujętych w odnośnych przepisach,
- by posterunkowi policji państwowej zwracały baczną uwagę na maszyny i narzędzia rolnicze, które winny być zaopatrzone w przepisane nakrycia i przyrządy ochronne, nawet gdy nie są w ruchu,
- by doniesienia karne (raporty) opiewały na imię i nazwisko prawnego właściciela wzgl. posiadacza lub też prawnego zastępcy,
- by z doniesienia wynikało, do którego urzędu pocztowego i powiatu odnośna miejscowość należy,
- by doniesienia karne były tak sprecyzowane, ażeby mógł ukaranemu wskazać braki, za które pociąga go się do odpowiedzialności. Należy więc podawać części składowe maszyn względnie narzędzi rolniczych, które winny być zaopatrzone w przepisane nakrycia — przyrządy ochronne.

f) by doniesienia karne (raporty) kierowano drogą formalną t. j. przez Wydział Powiatowy do Zarządu Zakładu Ubezpieczeń.

Powyższe podają do ścisłego przestrzegania

Krotoszyn,
Pleszew, dnia 12 maja 1924 r.

Starosta: Dr. Dalbor.

Starosta: Kutzner.

Miesięczne płacenie wojewódzkiego podatku od wyzynku i drobnej sprzedaży trunków.

Na podstawie §§ 6, 8 i 9 rozporządzenia I Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 stycznia 1924 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu celem wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 166), są właściciele względnie posiadacze przedsiębiorstw handlowych dwóch pierwszych kategorii i przedsiębiorstw przemysłowych pięciu pierwszych kategorii z obowiązkiem prowadzenia księgi obrotu trunkami, o ile nie prowadzą ksiąg przepisanych kodeksem handlowym, do składania zeznań o obrocie trunkami po upływie każdego półrocza kalendarzowego, oraz do uiszczenia podatku po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, najpóźniej do dnia 15. następnego miesiąca. Przepisem tym nie podlegają właściciele względnie posiadacze przedsiębiorstw kategorii niższych. Płatnicy ci mogą jednak składać zeznania o obrocie w trybie i terminach wyżej oznaczonych z tą zmianą, że zeznania winny obejmować sumę obrotu osiągniętego w ciągu ubiegłego półrocza. Również mogą ci płatnicy prowadzić księgi obrotu trunkami i wpłacać podatek w terminach miesięcznych. Zeznania o obrocie wniesione należyć przez tych płatników nadaje im prawo do korzystania z następujących uprawnień:

Jeżeli na poręczenie wykazane w zeznaniu obrotu (płatnik wyraził gotowość przedstawienia ksiąg handlowych wraz z dokumentami i rachunkami, komisja szacunkowa nie może ustalić obrotu odmiennie od zeznania, jeśli księgi nie zostały uznane za nieprawidłowe lub nierzetelne. Przy badaniu ksiąg ma prawo być obecny płatnik lub jego zastępca.

Wobec tego polecam wszystkim właścicielom wzgl. posiadaczom przedsiębiorstw wyszynkowych bez względu na kategorię, położonych poza granicami miejskimi, aby dokonywali wpłat podatku w terminach miesięcznych, gdyż leży to w ich własnym interesie. Podatek należy płacić w Powiatowej Kasie Komunalnej w Krotoszyźnie Starostwo.

Krotoszyn, dnia 8 maja 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Dr. Dalbor, Starosta.

Podwyższenie składek do ubezpieczenia inwalidów i na starość.

Do opłacenia zaległych składek do 31 marca br. włącznie, ukazały się w sprzedaży na pocztach znaczki opiewające na 0,1 fr. zł które oddawane będą na wyraźne życzenia i oświadczenie kupującego, że chodzi o płacenie składek za czas przed 1 kwietnia rb. Znaczki te będą w sprzedaży do 30 czerwca r. b., a po dniu tym zostaną z obiegu wycofane i utracą swą wartość.

W sprawie klas zarobkowych donosimy, że kwoty zarobków rocznych w poszczególnych klasach, zweloryzowane rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. Ust. 29) są tak niskie, że jedynie w rachubę wchodzi chwilowe dwie ostatnie klasy; IV. z zarobkiem do 180 fr. zł. rocznie i V. z zarobkiem ponad 180 fr. zł. rocznie. Z wyżej wyliczonego powodu ukażą się w sprzedaży znaczki tylko IV. kl. a 1,10 fr. zł. i V kl. a 1,20 fr. zł. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej przygotowało już odpowiedni projekt w przedmiocie ustawowej zmiany klas zarobkowych.

Z a r z ą d:
(—) Wybieralski

W związku z ogłoszeniem mojem z dnia 8 kwietnia 1924 r. w nr. 27 Orędownika, podaję powyższe pismo Ubezpieczalni Krajowej do ogólnej wiadomości.

Pleszew, dnia 15 maja 1924 r.

Przewodniczący Urzędu Ubezpieczeń
Kutznier, Starosta.

Podatek gruntowy

Uchwałą Wydziału Powiatowego z dnia 13 maja br. ustalono następujące terminy płatności podatku gruntowego:

III. raty od 15—30 sierpnia 1924 roku.

VI. " " 15—30 listopada " "

Terminów wyżej wymienionych należy się bezwzględnie trzymać, aby uniknąć się przed karami za zwłokę.

Pleszew, dnia 14 maja 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Kutznier, Starosta

Księgi ludności

prowadzone w Komisariatach Obwodowych dla gmin i obszarów dworskich nie zgadzały się często, gdyż władze gminne nie podawały Komisariatom na czas zmian, w ruchu ludności.

Obecnie mogą PP. Sotysy odebrać formularze do zgłoszeń pp. w komisariatach i polecam im, aby stosowali się ściśle do zarządzeń, które w tej sprawie PP. Komisarze Obwodowi wydadzą.

Pleszew, dnia 10 maja 1924 r.

Starosta, Kutznier.

Podatek od umów.

Uzupełniając ogłoszenie z dnia 12. 9. 1924 r. w Orędowniku urzędowym nr. 59 podaję do publicznej wiadomości uchwalony przez Wydział powiatowy i zatwierdzony statut o poborze komunalnych opłat od umów.

Statut

powiatu pleszewskiego, uchwalony przez Sejmik powiatowy w Pleszewie w przedmiocie pobierania samorządowej opłaty od umów o przeniesienie własności nieruchomości.

Na zasadzie art. 13 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. nr. 94 poz. 747) o tymczas-

owem uregulowaniu finansów komunalnych uchwała Sejmik powiatowy w Pleszewie, co następuje:

§ 1.

Każda umowa o przejęcie własności nieruchomości, położonej na obszarze gmin wiejskich i obszarów dworskich powiatu pleszewskiego, pod tytułem odpłatnym, podlega opłacie na rzecz Powiatowego Związku komunalnego w Pleszewie w wysokości 4°/_o sumy przyjętej za podstawę wymiaru państwowej opłaty stempelowej od przeniesienia nieruchomości.

Należą tu umowy podlegające opłacie na rzecz Państwa z mocy §§ 2 i 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 października 1922 r. (Dz. Ust. Rz. nr. 90 poz. 845) w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw stempelowych pruskiej i niemieckiej.

§ 2.

Tym gminom wiejskim, na których obszarze nieruchomości jest położona, przekazywać się będzie połowę pobranej opłaty.

§ 3.

Wymiar i pobór opłaty skutecznie Wydział powiatowy w Pleszewie po otrzymaniu doniesienia o wysokości podstawy przyjętej przy obliczeniu państwowej opłaty stempelowej od odnośnej umowy wzgl. transakcji powodującej przeniesienie nieruchomości.

Wymiar względnie obliczenie opłaty pod względem waloryzacji jak również obliczenie grzywien i kar pieniężnych, dokonywać się będzie wedle norm ogólnych w chwili wymiaru obowiązujących.

Z chwilą notarialnego lub sądowego zawarcia umowy w § 1 wymienionej lub wniesienia do księgi gruntowej umowy sporządzonej prywatnie lub postawienia wniosku na przewłaszczenie powstaje zarówno dla pozbywcy jak i dla nabywcy obowiązek zgłosić Wydziałowi powiatowemu w Pleszewie, najpóźniej, w dniach czterech następujących, podając ich datę, adresy stron kontraktujących imię, nazwisko, stan względnie zatrudnienie, miejsce zamieszkania względnie stałego pobytu, nieruchomości, będącą przedmiotem umowy względnie przewłaszczenia, a w szczególności także przyjętą przez notariusza względnie przez Sąd podstawę wymiaru państwowej opłaty stempelowej, względnie przeszkody, dla których wymiar ten na razie nie mógł nastąpić. Taki sam obowiązek powstaje dla kontrahentów z chwilą, gdy przeszkoda odpadła, a wogóle ilekroć wymiar opłaty państwowej nastąpił czysto przez notariusza lub przez Sąd czy władze skarbowe. Równocześnie z doniesieniem o podstawie państwowej opłaty stempelowej służy kontrahentom prawo wniesić do Powiatowej Kasy komunalnej samorządową opłatę od umów, jako zaliczkę, wzmiankując o tem w swem doniesieniu.

Jeżeli jest kilku pozbywców lub kilku nabywców, obowiązek z ustępu 1 ciąży na każdym kontrahencie, to samo dotyczy ich zastępców prawnych.

Niespełnienie tego obowiązku podlega karze z art. 62 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. nr. 94 poz. 747).

Spełnienie obowiązku przez jednego z obowiązanych zwalnia innych współzobowiązanych.

§ 4.

Po nadejściu doniesienia z § 3 zbada Wydział powiatowy niezależnie od wymiaru opłaty, czy wartość względnie cenę zbytniej nieruchomości, przyjętą za podstawę państwowej opłaty stempelowej z doliczeniem wartości świadczeń ubocznych przyjętych przez nabywcę, odpowiada rzeczywistej ubiegowej wartości nieruchomości w danym miejscu i czasie.

Gdy zachodzi podejrzenie zatajenia ceny nieruchomości lub zatajenia świadczeń ubocznych, albo nieostosunkowego oznaczenia ich wartości względnie wartości nieruchomości wdroży Wydział powiatowy w Pleszewie dochodzenia, a stwierdziwszy zatajenie lub znaczną dysproporcję między podaną w umowie ceną (wraz ze świadczeniami ubocznymi wzgl. wartością a wartością rzeczywistą) zbytej nieruchomości, prześle akta dochodzeń Urzędowi Państwowemu dla wymiaru opłat stempowych właściwemu, celem odpowiedniego podwyższenia podstawy wymiaru państwowej opłaty stempowej i ewentualnie dodatkowego wymiaru uczszupionej opłaty państwowej, a po otrzymaniu zawiadomienia o uskutecznieniu dodatkowego wymiaru państwowej opłaty stempowej, uskuteczni dodatkowy wymiar opłaty komunalnej.

§ 5

Celem uzyskania podstaw wymiaru samorządowej opłaty od umów ma Wydział powiatowy prawo:

- a) żądać od stron lub ich zastępców prawnych oraz od świadków i znawców odpowiedzi na określone pytania a to pod rygorem art. 62 i 63 ustawy z 11 sierpnia 1923 o uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) w razie zaś wątpliwości co do udzielonych odpowiedzi, żądać od stron lub ich zastępców prawnych przedłożenia ksiąg handlowych i gospodarczych oraz innych dowodów;
- b) zwracać się do zarządów innych związków komunalnych jako też do władz państwowych o podanie podstaw opodatkowania ujawnionych przy wymiarze podatków państwowych i komunalnych.

§ 6.

O wymiarze samorządowej opłaty od umów będzie każdy płatnik zawiadomiony indywidualnie przez doręczenie orzeczenia wymiarowego, z pouczeniem o terminie płatności, skutkach nieuiszczenia opłaty w terminie i o środkach prawnych.

§ 7.

Opłatę samorządową od umów należy uiścić w ciągu dni 14 po doręczeniu orzeczenia wymiarowego — w Powiatowej Kasie Komunalnej w Pleszewie.

W razie nieuiszczenia opłaty w powyższym terminie pobierać się będzie począwszy od piętnastego dnia po dniu doręczenia orzeczenia wymiarowego odsetki z wólki nadto ściągano się zaległość z płatnika w drodze egzekucji. Obliczenie wysokości odsetek za wólki i kosztów egzekucyjnych uskutecznią się będzie wedle norm ogólnych, obowiązujących w chwili obliczenia.

§ 8.

Przeciw orzeczeniu wymiarowemu wolno wnieść w ciągu czterech tygodni po dniu doręczeniu go, sprzeciw do Wydziału powiatowego pisemnie lub ustnie do protokołu. Sprzeciw w tym okresie czasu nadane na pocztę za recepisem uważane być muszą jako wniesione w terminie.

Sprzeciw rozstrzyga uchwałą Wydział powiatowy. Przeciw uchwale dozwoloną jest skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w ciągu dwóch tygodni od dnia następującego po dniu doręczenia uchwały.

Przeciw rozstrzygnięciu Woj. Sądu Adm. służy jako środek prawny tylko rewizja.

Wniesienie sprzeciwu lub skargi nie wstrzymuje obowiązku zapłacenia opłaty.

§ 9.

Statut niniejszy obowiązuje od dnia uchwalenia go przez Wydział powiatowy w Pleszewie po zatwierdzeniu przez właściwe władze Nadzorcze. Równocześnie zarządza się ogłoszenia go przez Orędownik Urzędowy.

Pleszew, dnia 3 kwietnia 1924 r.

Wydział powiatowy:

(—) Ar. Szenic, (—) Nowacki, (—) Stefaniak,
(—) Makowiecki, (—) Jędrzejak II.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Kutner, Starosta:

Zarazy zwierzęce.

U trzody chlewnej majątności Baszyny stwierdził Pow. Lekarz Weteryn. zarazę i pomór trzody chlewnej a u drobiu, cholera drobiu.

Komisarz obwodowy (—) Słoboda.

Przetarg publiczny.

Komisariat Straży Celnej w Zdunach sprzeda w drodze publicznego przetargu dnia 24 maja 1924 r. o godzinie 10 rano na placu Kosciuszki w Zdunach 1 kłacz kasztanowata bit 9.

Cena i warunki sprzedaży ogłoszone będą na miejscu przed rozpoczęciem licytacji.

Komisariat Straży Celnej, Stróżyk.

PRACA ilustrowany tygodnik popularny, poświęcony nauce, literaturze, sztuce, sprawom społecznym, godziwiej rozrywce, wychodzi od lat 28 w Poznaniu.

Treść Nr. 14:

Honor i Ojczyzna. Dr. M. Michałowicz — O polską sztukę taneczną, Marian Mayer — Geografia w Polsce, A. P. B. — Organizacja teatru w Grecji i Rzymie — Z cyklu: „Sonety więzienne”, (wiersz) Roman Wilkanowicz — Dwór Polski, (wiersz) Witold Łaszczyński — Jaworzyna, (wiersz) Tadeusz Drozdowski — Misterja a dramat, S. Frank — Groźba wyczerpania zapasów węgla i ropy na ziemi — Francuskie Kobiety — Maria Curie-Skłodowska i radjum — Humer w poezji japońskiej, Remigiusz Kwiatkowski — Panta rei, Parvulus — Nowe wydawnictwa — Rozmaitości: Jak Edison stał się bogaczem — Bank na obrzymie transatlantycznym — Prezenty ślubne — Różne działania promieni ultra fioletowych — Dobrowolna męczennica — Ryciny — Powieści.

Przymusowa licytacja.

W czwartek, dnia 22 maja r. b. o godzinie 10-tej przed południem w Komisariacie Obw. Czermin, będą sprzedawał najwięcej dającemu za gotówkę:

- a) 18 centnarów zboża,
- b) 2 sztuki młoczanego bydła,
- c) 2 owce i jedna koza,
- d) 1 tucznik.

Czermin, dnia 13 maja 1924 r.

Walendowski, Egzekutor obwodowy.

Baczność!

Baczność!

Wybory do Kasy Chorych

W myśl artykułu 6 przepisów wykonawczych z dnia 3 sierpnia 1920 r. (Dziennik Urzędowy Nr. 45 z r. 1920, poz. 375) do rozporządzenia z dnia 27-go lipca 1920 przeprowadzone zostaną wybory Rady Powiatowej Kasy Chorych w Pleszewie na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 21 marca 1921 (Dziennik Ustaw rok 1921 nr. 35, poz. 211) w przedmiocie: przepisów wyborczych dla Kas Chorych z uwzględnieniem rozporządzenia z dnia 28-go grudnia 1923 r. (Dziennik Ustaw rok 1924 nr. 3, poz. 21).

Spisy wyborców tak pracodawców jak pracobiorców wyłożone są do przejrzania od dnia 25 maja 1924 r. w lokalu Powiatowej Kasy Chorych w Pleszewie, Rynek nr. 4.

Pleszew, dnia 17 maja 1924 r.

Zarząd Pow. Kasy Chorych
w Pleszewie.

Wszelkie druki

wykonuje jaknajszybciej
po cenach umiarkowanych

ZAKŁAD GRAFICZNY

w Koźminie

poleca

OLIWĘ cylindrową
" do maszyn
" do centryfug
Benzynę, Smar
żółty i brunatny

po cenach konkurencyjnych

O Kupuje każdą ilość **O**
Ł **Ł** **Ł** **Ł** **Ł** **Ł** **Ł** **Ł** **Ł** **Ł**
W i płaci najwyższe ceny **W**
Zakład Graficzny **Z**
U w Koźminie **U**

POSZUKUJE
od zaraz lub 1 lipca mieszkanie 3 lub 4 pokojowe. Laskawe zgłoszenia upraszam pod Nr. 59,116 do „Par”, Poznań, ul. 27. Grudnia 18.

Pocztówki

poleca w wielkim wyborze
Księgarnia Orędownika
J. Kraszewskiej
Koźmin.

Introligatorynia

poleca się
do wykonywania wszelkich prac w zakresie introligatorystwa wchodzących
Zakład Graficzny
w Koźminie.

Ceny niższe!

Telefon 116 **„TEKTURA“** Adres telegr. Tektura Krotoszyn

Fabryka Papy w Krotoszynie

poleca: **Papy dachowe** wszelkich grubości wyrobu gat. przedwój.
Lepnik do papy z paku węglowego
Pak z węgla kamiennego
Smolę prepar. górnosi.
Smolę destyl. węglową
Papę izolacyjną do budowli
Masę izolacyjną (Holz cement)

PO NAJNIŻSZYCH CENACH FABRYCZNYCH

Dla pp. hurtowników i dekarzy udzielamy na ceny fabryczne **do 20% rabatu!**

Udzielamy kredyt!

Udzielamy kredyt!

Ceny niższe!